

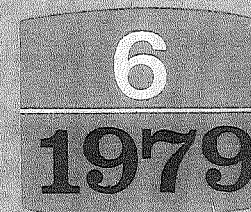
PROLETARË TË TË GJITHA VENDEVE, BASHKOHUNI!

RRUGA E PARTISE

ORGAN I KOMITETIT QENDROR
TË PARTISË SË PUNËS TË SHQIPËRISË

Çmimi 2.50 Lekë

6

1979

RRUGA E PARTISË

ORGAN
TEORIK DHE POLITIK
I KOMITETIT QENDROR
TË PARTISË SË PUNËS
TË SHQIPËRISË

Qershor 1979
Viti XXVI i botimit

Adresa:
«RRUGA E PARTISË»
pranë KQ të PPSH – Tiranë

Pajtimet:
për 6 muaj 15 lekë, 1 vit 30 lekë
Jashtë shtetit:
për 6 muaj 18 lekë, 1 vit 36 lekë

Përmbajtja:

ENVER HOXHA — Fronti Demokratik i udhëhequr nga Partia është organizata e madhe e bashkimit, e organizimit dhe e edukimit politik të popullit	5
NGA PUNIMET E KONGRESIT TË 5-TË TË FRONTIT DEMOKRATIK TË SHQIPËRISË	
ENVER HOXHA — Fjala e hapjes në Kongresin e 5-të të FDSH	13
RAMIZ ALIA — Raport «Mbi veprimtarinë e Këshillit të Përgjithshëm të FDSH dhe detyrat për të ardhmen»	16
ENVER HOXHA — Fjala e mbylljes në Kongresin e 5-të të FDSH	47
PROBLEME TË PLENUMEVE TË FUNDIT TË KOMITETIT QENDROR TË PPSH	
LL. XHAJANKA — Më tepër vëmendje problemeve të përqendrimit e të specializimit në industrinë mekanike	45
S. KUKA — Zhvillimin dhe thellimin e revolucionit tekniko-shkencor e mbështetimin në forcat tona	56
E. SANXHAKTARI — Disa probleme që kërkojnë rritjen e rolit udhëheqës të organizatave-bazë të Partisë në organet e drejtësisë	66
F. NANO — «Katër modernizimet» — reforma të kapitalizmit monopolist shtetëror në Kinë	76
EKSPERIENCË NGA PUNA E PARTISË	
J. KOLA — DH. MAÇUKA — Për përmirësimin e mëtejshëm të cilësisë së punës të grupeve të kontrollit punëtor e fshatar	90
LEKSIONE	
J. SOTA — T'i kuptojmë ideologjikisht e politikisht dhe t'i zbatojmë me frymë revolucionare parimet dhe normat e Partisë	99

ENVER HOXHA

**FRONTI DEMOKRATIK I UDHËHEQUR NGA PARTIA
ËSHTË ORGANIZATA E MADHE E BASHKIMIT,
E ORGANIZIMIT DHE E EDUKIMIT
POLITIK TË POPULLIT**

Nesër në Vlorën heroike hapet Kongresi i 5-të i Frontit Demokratik, i organizatës së madhe politike të vendit tonë, që udhëhiqet nga Partia e Punës e Shqipërisë.

Kongresi i Frontit shënon një ngjarje me rëndësi të madhe, pse ai do të shprehë ndjenjat dhe vullnetin e mbarë popullit tonë të bashkuar për një qëllim të lartë e fisnik, për ndërtimin e socializmit dhe mbrojtjen e Atdheut e të fitoreve të revolucionit.

Ky kuvend i gjerë, i cili do të diskutojë për të gjitha problemet e mëdha që shtrton Partia dhe që interesojnë tërë shoqërinë, merr një kuptim të veçantë, sepse mbledhet në këtë vit jubilar, kur do të festojmë 35-vjetorin e Çlirimit të Atdheut dhe të vendosjes së pushtetit popullor. Kjo fitore, më e madhja, më e lavdishmja dhe më e shënuara në historinë shekullore të popullit tonë, u arrit në sajë të luftës heroike të partizanëve tanë trima, të bashkimit të popullit në Frontin Nacional-çlirimtar, të udhëheqjes së sigurt e largpamëse të Partisë Komuniste të Shqipërisë.

Në luftën e madhe për lirinë e Atdheut dhe për çlirimin shoqëror, populli shqiptar është ndeshur me armiq të tërbuar, të jashtëm dhe të brendshëm. Në këtë luftë atij i është dashur të mbante parasysh dhe të realizonte dy qëllime kryesore: të siguronte një udhëheqje besnike të interesave të veta dhe të arrinte bashkimin e tij. Pa arritur këto dy qëllime, ai nuk mund të merrte në dorë fatet e veta. Si i arriti populli shqiptar këto dy synime kapitale? Me ndihmën e huaj nga jashtë? Jo! Ai i arriti këto duke u udhëhequr nga vetë eksperiencia e tij e madhe shekullore, si dhe i ndriçuar nga mësimet universale e të pavdekshme të teorisë së Marksit, Engelsit, Leninit dhe Stalinit.

Sa burra të shquar e të mençur, sa luftëtarë heronj e të sakrificës për lirinë e Atdheut ka nxjerrë ky vendi ynë i vogël! Trimëritë e popullit tonë i kanë habitur njerëzit në kohë të ndryshme. Mënçuria e

burrave të shquar të Shqipërisë ka kontribuar në thesarin e shkencës dhe të diturisë botërore.

Por, me gjithë përpjekjet, me gjithë sakrificat e mëdha të këtyre njerëzve, populli për të cilin ata dhanë çdo gjë, nuk i realizoi si duhej këto dy qëllime që përfaqësonin shpëtimin e tij përgjithmonë. Megjithatë puna dhe gjaku i të parëve tanë nuk shkuan kot. Ky gjak, që u derdh në truallin e Atdheut, i forcoi themelet e Shqipërisë, kurse mënjëria e tyre la gjurmë të pashlyera në brezat pasardhës. Ata na lanë një mësim të madh: Kush lufton bashkë me popullin dhe për popullin, ai do të fitojë, jo si individ, por do të fitojë populli, mbarë kombi.

Zëri dhe vepra e njerëzve të mëdhenj të Shqipërisë, thirrja e tyre e fuqishme ka qenë: Shqiptarë, bashkohuni! Kurse klithma e armiqve tanë ka qenë: Shqiptarë, përçahuni! Me këtë gjuhë kanë folur kurdoherë fuqitë e mëdha imperialiste, pse kështu do të na sundonin e do të na shtypnin, kështu do ta skllavëronin kombin tonë për interesat e tyre.

Njerëzit e mirë dhe patriotë shqiptarë kërkonin bashkim për çlirim e vendit, për mbrojtjen e gjuhës dhe të alfabetit shqip kundër halldupit dhe fanarit. Ata bridhnin nga një vend në tjetrin me shpresë se mos gjenin jashtë mbrojtje e përkrahje për të drejtat e kombit shqiptar, për çështjen e pavarësisë e të lirisë së tij, por asgjëkundi nuk gjetën mbështetje. Mbështetja e tyre e sigurt ishte vetëm populli, por bashkimi i tij nuk ishte i plotë, pse kishte edhe forca shoqërore nga radhët e pasanikëve, të feudalëve e të borgjezisë, që u shërbenin të huajve dhe e kundërshtonin këtë bashkim. Megjithatë kontributi i patriotëve shqiptarë ishte me vlerë, fara që mbollën ata nuk u kalb. Do të vinte medoemos një ditë që kjo farë të çante tokën, të mbinte e fuqishme dhe të lulëzonte.

Jo vetëm fjala dhe mendimet e të parëve, por dhe maliherët e nagantët e tyre s'kanë pushuar gjithë jetën për lirinë e popullit shqiptar. Të huajt dhe njerëz të ligj brenda vendit, që mbillnin përçarjen, pretendonin se një vend e një popull i vogël si yni, nuk mund të rronte dot pa ndihmën e një të madhi. Por njerëzit e mirë që luftonin me shpatë, me pushkë e me penë mendonin ndryshe. Dhe kishin shumë të drejtë.

Bashkim, thërriste plaku i bjeshkëve të Veriut, Bacë Bajrami, i fortë si malet e larta të Shqipërisë që e lindën. Bashkim o popull, thërriste Avni Rustemi, se kërkojnë të na robërojnë e të na mposhtin bejlerët. Dinte ç'thoshte e ç'mendonte Bajram Curri kur i shkruante Leninit se ti do të na e shpëtosh Shqipërinë. Dinte ç'bente Avni Rustemi, ai djalë i ri, kur në mes të Parisit, shkrehu nagan-tin mbi pashën tradhtar. Dinte ç'kërkonte ai demokrat revolucionar kur në parlamentin e asaj kohe bëri thirrje të ngriheshin në këmbë e të nderohej kujtimi i Vladimir Iljç Leninit, këtij njeriu të madh të Rusisë dhe të të gjithë njerëzimit.

Dhe dita që prisnin këta martirë erdhi. Fara e hedhur prej burrave trimë, të zgjuar e të mirë të vendit tonë mbiu në truallin shqiptar.

Kjo farë duhej spastruar, duhej larë që të mbinte e fortë, e shëndetshme, që të mos e rrëzonte asnjë erë e asnjë furtunë. Për këtë qëllim populli shqiptar duhej të ndiqte traditën e tij shekullore të luftës për liri e për bashkim, të ndiqte gjithashtu teorinë e madhe të Karl Marksit e të Vladimir Iljç Leninit, të ndiqte shembullin e Bashkimit Sovjetik të udhëhequr nga Partia Bolshevice dhe nga Stalini. Nga gjiri i klasës punëtore, nga gjiri i popullit, duhej të dilte Partia Komuniste e Shqipërisë, udhëheqësja e luftës së popullit shqiptar.

Pas 1912-ës u krijuan disa parti në vendin tonë, por këto nuk kishin baza, nuk kishin program të qartë, pavarësisht se disa prej tyre udhëhiqeshin nga qëllime të mira. Jeta kërkonte ndryshime të thella sociale dhe kushtet objektive për këtë gjë përgatiteshin çdo vit e më mirë. Por mungonte faktori subjektiv, mungonte udhëheqja, e cila nuk mjaftonte të ishte vetëm një grup njerëzish me disa ide përparimtare, por duhej të ishte një parti që të përfaqësonte të ardhmen, përparimin. Kjo parti nuk mund të ishte tjetër, veçse partia e proletariatit, e klasës më të përparuar, më të fortë, më të organizuar e më të interesuar për revolucionin, e asaj klase që kishte teorinë e vet shkencore, e cila e printe atë dhe aleatët e saj në luftë e në revolucion për çlirim kombëtar dhe shoqëror.

Për formimin e një partie të vërtetë të popullit nuk mjafton vetëm dëshira e mirë e disa personave. Kjo lyp përgatitjen e një terreni të përshtatshëm, lyp hartimin e një programi që të përfaqësojë interesat dhe aspiratat e popullit punonjës, që të mbështetet në idealet e pastra të këtij populli. Formimi i një partie të tillë lyp besnikëri të pafund ndaj popullit, që shpresat dhe ndjenjat fisnike, trimërore dhe dëshirat e tij të mos tradhëtohen kurrë.

Bajram Curri e Avni Rustemi nuk krijuan ndonjë parti që t'i vinin dhe një emër, siç bënë disa intelektualë, elementë të paqartë e të lëkundshëm të feudalizmit e të borgjezisë. Këta intelektualë, që hiqeshin sikur ishin ata që e bënë revolucionin e 1924-ës, krijuan disa parti në shembullin e partive të borgjezisë evropiane. Kurse Bajram Curri e Avni Rustemi, më parë se të krijonin ndonjë parti, krijuan në Vlorë organizatën politike «Atdheu» dhe më pas shoqërinë «Bashkimi», me degët e tyre në të katër anët e vendit. Këto shoqëri kishin për qëllim pikërisht arritjen e atij bashkimi të të rinjve të varfër, të njerëzve të ndershëm e kurajojë që duhej të hidheshin në luftë për të fituar lirinë e pavarësinë e vërtetë të Atdheut dhe të drejtat shoqërore.

Komunistët shqiptarë, në momentet më të vështira që kalonte bota dhe Atdheu i tyre, u ushqyen me mësimet e Marksit, Engelsit, Leninit e Stalinit dhe në zjarrin e luftës formuan Partinë Komuniste të Shqipërisë, që do të bëhej, siç u bë, udhëheqësja e vërtetë, besnike deri në fund e klasës punëtore dhe e popullit shqiptar.

Me ideologjinë marksiste-leniniste që e frymëzonte dhe me shpirtin luftarak e përparimtar të popullit të vet që e karakterizonte Partia u hodh në zjarr për kauzën më të shenjtë, për të kryer revolucionin, për të realizuar edhe qëllimet e gjyshërve dhe të prindërve tanë, që kishin luftuar ta shihnin Shqipërinë të lirë, të pavarur e

demokratike. Në këtë periudhë kohe situatat kishin ndryshuar. Tashmë në Bashkimin Sovjetik kishte triumfuar Revolucioni Socialist i Tetorit. Shembulli i madh i Bashkimit Sovjetik u ndriti rrugën komunistëve shqiptarë, të cilët i treguan popullit tonë jo vetëm me fjalë, por edhe me vepra, me luftë e me gjak, të vetmen rrugë të shpëtimit: rrugën e bashkimit dhe të luftës së vendosur kundër pushtuesve të huaj që na kishin shkelur vendin, si dhe kundër armiqve të brendshëm që bashkëpunonin me armiqtë e jashtëm.

Kominterni, Internacionalja e Tretë Komuniste, që e udhëhoqën Lenini dhe Stalini, i këshillonte komunistët shqiptarë të gjenin rrugën e drejtë të luftës, atë rrugë që u tregonte ideologjia marksiste-leniniste. Ai i mësonte ata të lidheshin me klasën punëtore, të futeshin në masat e popullit, të merrnin andej forca si Anteu dhe, në kushtet konkrete të përshtatshme, të krijonin Partinë e tyre Komuniste. Ne, komunistët shqiptarë, pikërisht pse ndoqëm këtë rrugë, fituam.

Pushtuesit nazi-fashistë na e kishin frikën, ata e dinin se Partia Komuniste që u krijua s'do t'i linte kurrë të qetë. Parësia, siç i thoshte populli, që përbëhej nga bijtë bastardë të përhershëm të kombit shqiptar, që kurdoherë kanë mbështetur pushtuesit e huaj për interesat e klasës së tyre dhe jo të Shqipërisë, e ndieu rrezikun e madh që i turrej, u bë një me pushtuesit, dhe së toku morën të gjitha masat që të na shkatërronin. Filloi kështu lufta kundër Partisë Komuniste.

Partia bëri thirrje: Të krijojmë Frontin Nacionalçlirimtar, që të bashkojë gjithë popullin! Dhe ashtu u bë. Fronti eci përpara dhe fitoi, se kishte rrënjë të thella në popull, se kishte në krye Partinë Komuniste të mençur, të sigurt, të fortë e të pafrikshme përpara demagogjisë dhe gënjeshtres, përpara tankeve, topave dhe mitralozave të armiqve.

Thirrje për bashkim, veçse për qëllime të tjera, bëri edhe «Balli Kombëtar», por, siç dihet, ai u fundos në batak.

Në Pezën heroike Partia mblodhi përfaqësues të të gjitha shtresave të popullit dhe shtroi nevojën e krijimit të Frontit, që do të ishte një organizatë e madhe politike, e udhëhequr nga Partia, me një program të gjërë ku mund të bënin pjesë pa dallim njerëz të çdo bindjeje politike ose besimi fetar, por të bashkuar për një qëllim, për të luftuar kundër armikut me çdo mënyrë, me armë, me penë, me rezistencë të hapët e të fshehtë, pa u lëkundur e pa u ligështuar. Qëllimet e Frontit dhe detyrat e tij për luftë totale kundër armikut Partia i shprehu haptazi dhe me çiltërsi.

Në këtë mbledhje historike u caktuan edhe format organizative të Frontit Nacionalçlirimtar që do të shtrihej në të gjithë Shqipërinë, e cila lëngonte nën pushtimin e të huajve. Këshillave të Frontit Konferenca e Pezës u caktoi edhe detyra për furnizimin e ushtrisë dhe të Luftës Nacionalçlirimtare me çdo gjë të nevojshme, ajo u jepte këtyre këshillave formën embrionale të pushtetit popullor, që do të zhvillohej e përsosej më vonë si shtet i diktaturës së proletariatit. Armiqtë përdorën çdo mjet, që nga shpifjet e gënjeshttrat e më në

fund edhe armët, por Partia, Fronti Nacionalçlirimtar dhe populli i bashkuar i bënë ata pluhur e hi.

Pse i bënë pluhur e hi? Ç'ishte ky fenomen që po ngjiste në këtë vend të vogël? Ishte fenomeni që provonte se edhe një vend i vogël me një popull të vogël, të pastër e të ndershëm, por i bashkuar fort, me armë në dorë e i udhëhequr nga ide të mëdha revolucionare, mund t'i ruante traditat e tij të mëdha shekullore, mund të luftonte dhe të fitonte lirinë, pavarësinë dhe sovranitetin, mund të bënte revolucionin e të vendoste pushtetin popullor. Kjo ishte fitorja e ideave lirishtetërore të të parëve tanë të mbrujtura me idetë e mëdha të marksizëm-leninizmit. Revolucioni në Shqipëri fitoi, sepse ishte të marksizëm-leninizmit. Revolucioni në Shqipëri fitoi, sepse ishte Partia Komuniste e Shqipërisë ajo që u vu në krye të masave të popullit dhe realizoi bashkimin e fuqishëm të tij.

Frontin Nacionalçlirimtar u përpoqën ta shtrembëronin, ta çoroditnin, ta dëmtonin dhe ta shkatërronin elementët e shitur të «Ballit Kombëtar», të kësaj organizate tradhtare e bashkëpunëtore e push-tuesve. Por më kot. Prej asaj dite historike që u formua, Fronti, i udhëhequr nga Partia, u bë organizata e madhe dhe e gjerë e popullit shqiptar, u bë mjet i bashkimit, i organizimit dhe i edukimit politik të popullit. Në bashkimin monolit qëndronte sekret i forcës dërrmuese të popullit tonë dhe i fitores së tij mbi armiqtë. E mbështetur fuqimisht në këto forca të gjalla Partia jonë do të bënte mrekullira, anti-do të udhëhiqte me sukses revolucionin nga etapa demokratike, anti-imperialiste, në etapën e revolucionit socialist. në etapën e diktaturës së proletariatit e të ndërtimit të socializmit.

Pasi u fitua liria vendi kaloi përsëri ditë të vështira. U deshën përpjekje të panumërta, beteja madhështore e veprime të mençura të Partisë sonë heroike për të kapërcyer këto vështirësi. U desh të mobilizoheshin energjitë e popullit të bashkuar në organizatën e madhe të Frontit dhe në të gjitha organizatat e tjera të masave. Brenda dy vjetëve, pa ndihmën e kurrujt, ne mundëm të rindëtonim të gjitha objektet që na shkatërroi lufta, e cila na vrau 28 mijë shokë e shoqe nga më të mirët dhe na dogji e përvëloji gjithë vendin. Dëmet e pësuar nga lufta ishin të mëdha, por Shqipëria e re nuk u ligështua, se kishte një popull vigan e se vigane ishte Partia dhe ideologjia që e udhëhiqte atë.

Forca e bashkimit të popullit tonë kalitej në luftë të ashpër me armiqtë, të jashtëm e të brendshëm, me mbeturinat e tyre, që përpjekeshin të ngrinin krye e të rivendosnin kapitalizmin. Ato fuqi imperialiste, që deri dje ishin aleate në luftën kundër fashizmit, me mbarimin e saj u kthyen në armiqtë të rrezikshëm që punonin për të rrëzuar pushtetin tonë popullor. Megjithatë ata nuk mundën ta mposhtnin dot popullin shqiptar, klasën punëtore shqiptare dhe Partinë e saj të lavdishme të Punës.

Ndërtimi i socializmit dhe vendosja e diktaturës së proletariatit u bënë një realitet i madh në Shqipëri. Filloi ndërtimi i bazave të socializmit, sipas mësimave të Leninit e të Stalinit. Mësimet e këtyre dy udhëheqësve të proletariatit botëror na ndihmuan në rrugën tonë

Stalini i madh, sa ishte gjallë, na ndihmoi me cka mundi. Atij i hodhën baltë tradhtarët revizionistë hrushovianë dhe gjithë tradhtarët e marksizëm-leninizmit në botë, por emrin e tij nuk e shuajnë dot. Josif Stalini, të cilit ne sivjet do t'i festojmë 100-vjetorin e lindjes, ishte një marksist-leninist i madh, një nxënës besnik i Marksit, i Engelsit dhe i Leninit, ai ishte mësuesi që u dha komunistëve dhe popullit shqiptar dritë e forcë dhe kontribuoi shumë që Shqipëria e re të ecte sypatrembur e kryelartë dhe të mundte çdo armik që do t'i dilte përpara.

Armik të jashtëm dhe armik të brendshëm, armik të hapët dhe armik të maskuar vazhdimisht do të na dilnin në rrugë. Partia diti t'i zbulonte njërin pas tjetrit, t'i demaskonte dhe t'i bënte të pafuqishme komplotet e tyre kundër socializmit e lirisë së Atdheut, pse ishte një parti e klasës punëtore, një parti që ndiqte me besnikëri marksizëm-leninizmin, një parti që mbështetej te masat e gjera të popullit.

Pra, pa një parti marksiste-leniniste me një program të qartë minimal e maksimal, pa bashkuar popullin shqiptar si në luftën për çlirimin e Atdheut ashtu edhe për ndërtimin e vendit, fitorja do të ishte e pamundur. Për të çliruar këtë vend të vogël, u derdh vetëm gjak shqiptari. Për ta rindërtuar nga shkatërrimet e luftës e për të ndërtuar socializmin në këtë vend të vogël, u derdh vetëm djersë shqiptari.

Ka njerëz që thoshin e thonë akoma se Shqipëria paska jetuar në saje të ndihmave të Bashkimit Sovjetik e të vendeve të tjera ish-socialiste, në saje të ndihmave të titistëve, kur dihet se këta të fundit jo vetëm që nuk na kanë ndihmuar, por në të kundërtën, na kanë grabitur sa kanë mundur. Thuhet gjithashtu se Shqipëria paska jetuar në saje të ndihmave të kinezëve! Kjo është një tjetër gënjeshtëri. Kreditë, që ata na kanë akorduar ne i kemi pasë pranuar, duke menduar se kishim të bënim me marksistë-leninistë, megjithatë ato nuk përfaqësojnë veçse një përqindje fare të vogël të investimeve që ka bërë populli ynë.

Shtetet pseudosocialiste, që u demaskuan njëri pas tjetrit, dhe që për këtë luajtën një rol me rëndësi Partia e Punës e Shqipërisë, me kreditë që jepnin kishin qëllime imperialiste. Por këto qëllime të errëta ua zbuloi Partia e Punës, e cila ua dogji kartat në duar. Ne nuk i kemi borxh kurrkujt. Kreditë e marra ua kemi shlyer, vetëm pak gjëra kanë mbetur akoma për t'u kthyer, prandaj ata le ta mbyllin gojën. «Ndihma» e tyre kishte qëllime të këqija, ata, nëpërmjet neokolonit, kërkonin që Shqipërinë ta bënin vegël të tyre, ta bënin e tradhtoi kurrë popullin e vet, ideologjinë e saj, marksizëm-leninizmin, prandaj triumfoi.

Hrushovianët, titistët, kinezët, «eurokomunistët» etj. e tradhtuan marksizëm-leninizmin, ata u bënë lakejtë e borgjezisë, por, pavarësisht nga kjo, marksizëm-leninizmi është e do të mbetet doktrina e pamposhtur e proletariatit që do t'u ndrisë rrugën miliona e miliona njerëzve, të cilët janë ngritur e po ngrihen në revolucion për të shkatërruar shoqërinë e kalbur të kapitalizmit.

Shqipëria është e vogël, i vogël në numër është edhe populli i saj, por shembulli i tyre është i madh, pse mbrojnë një kauzë të madhe. Ndonjë përjashta shtron pyetjen: Ku e gjen tash populli shqiptar këtë forcë të madhe shpirtërore, ekonomike, kulturore dhe ushtarake, që t'u bëjë ballë valëve të tërbuara të kapitalizmit e të revizionizmit modern, të imperializmit amerikan, socialimperializmit sovjetik e kinëz etj., urrejtjes së diktaturave fashiste e reaksionit të jashtëm, që përpiqen ta dëmtojnë e ta shkatërrojnë? Këtë forcë ai e ka gjetur jo në përkrahjen e ndonjë fuqie të madhe, por në veten e tij, në ndjenjat e tij patriotike dhe burrërore, në ideologjinë marksiste-leniniste, në vijën e drejtë të Partisë, në unitetin e çeliktë të tij me Partinë, në përkrahjen e komunistëve të vërtetë dhe të proletariatit e të popujve të botës. Janë pikërisht këta faktorë që e bëjnë Shqipërinë të mos ia ketë frikën kurrkujt.

Njerëzit e ndershëm dhe përparimtarë të të gjithë botës shohin te Shqipëria një shembull të gjallë ku një popull i vogël, i rrethuar nga të katër anët nga kapitalizmi dhe borgjezia, qëndron i patundur, i pamposhtur dhe ndërtton socializmin me forcat e veta.

Në kohën kur kriza e madhe botërore ka mbuluar vendet kapitaliste, imperialiste dhe socialimperialiste, kur po ngrihen çmimet e të gjitha sendeve të nevojshme për njerëzit, kur miliona punëtorë flaken në rrugë pa punë, vendi ynë ndërtton me sukses socializmin. Këtu lulëzon dhe zhvillohet një industri e fuqishme, një bujqësi e përparuar dhe një kulturë thellësisht njerëzore dhe e pastër. Kultura jonë i shërben jo vetëm përparimit të vendit, por çdo kontributin e vet edhe në thesarin e madh të kulturës botërore.

Në vendin tonë të pavarur e sovran njeriu rron i lirë dhe nuk ia shtrin dorën kurrkujt. Asnjëherë shqiptari nuk ia ka nderur dorën ndonjërit, ai ka qenë i zoti ta fitojë bukën me nder e me djersën e ballit. Të lypurit nuk është në natyrën tonë, por në të atyre që janë të shitur te kapitali. Ne ua kemi nderur dorën të tjerëve për miqësi të singertë, por jo për lëmoshë. Siç që i zoti të derdhë gjakun për çlirimin e Atdheut dje, populli ynë është i zoti të derdhë djersën për ndërtimin e socializmit sot.

Tërmeti që ra te ne, para disa javësh, ishte tërmeti më i madh që mbahet mend të ketë rënë në vendin tonë. U shkatërruan fshatra të tëra! Ky dëm i madh do të përballohet me forcat tona. Brenda pesë muajve të gjitha fshatrat e rrënuara do të ndërtohen më të bukura se sa ishin, ato do të jenë fshatra të reja socialiste. Fshatarët që u dëmtuan nga tërmeti, për të shprehur mirënjohjen ndaj Partisë për kujdesin e saj prindëror, thonë: më parë se të na vinte gjitoni na u gjend pranë Partia. Gjithë Shqipëria, si një trup i vetëm, u ngrit në këmbë për të kapërcyer vështirësitë e mëdha që u krijuan. Kështu ka ndodhur e ndodh te ne kurdoherë që e do nevoja. Një për të gjithë, të gjithë për një. Me mijëra njerëz kanë shkruar dhe me dhjetëra mijë të tjerë kanë shprehur dëshirën të shkojnë për likuidimin e pasojave të rënda që u shkaktoi tërmeti vëllezërve e motrave në zonat e dëmtuara. Në linjat tona automobilistike e heku-

rudhore shikon vazhdimisht vargjet e pafund të kamionave e të trenave që transportojnë materiale ndërtimi. Popullit që i rëndoi fatkeqësia, sidomos në Veri, në Shkodër, në Lezhë, në Mat, në Mirditë, në Krujë, në Dibër, në Pukë e në Tropojë, që ditën e parë nuk i mungoi asgjë. Me një shpejtësi të rrufeshme u sistemuan njerëzit nëpër çadra dhe ata nuk e ndien veten ngushtë as për sheqer e për kafe, pa lere pastaj për bukë, mish e zarzavate që i kishin më me shumicë se më parë.

Ka të tjerë që po lypin ndihma anembanë. Kanë dhjetë vjet që nuk po i ndërtojnë dot ato fshatra dhe zona që i ka pasë rrënuar tërmeti. Natyrisht, neve na vjen keq për popullatën që vuan, se e dimë që kjo gjëndje nuk është për fajin e saj, por për arsye të sistemit shoqëror dhe shtetëror që ekziston atje. Në sistemin socialist çdo e keqe kapërcehet bashkërisht dhe me shpejtësi, kurse në sistemin kapitalist njeriu vuan jo vetëm në momentet e mjerimit që shkakton një fatkeqësi e natyrës, por gjithë jetën.

Organizata jonë e madhe e Frontit Demokratik ka pasur, ka dhe do të ketë një rëndësi shumë të madhe për ndërtimin e socializmit. Partia që e udhëheq dhe e frymëzon atë, i pajis anëtarët e Frontit me virtytet e larta patriotike të popullit tonë, me mësimet e ideologjisë marksiste-leniniste. Partia e Punës e Shqipërisë punon që Fronti të jetë kurdoherë i fortë dhe veprues, ashtu siç ka qënë deri sot, të vazhdojë edhe në të ardhmen luftën për të kryer me sukses detyrat që cakton ajo për ndërtimin e plotë të socializmit, për ruajtjen e lirisë së popullit dhe të pavarësisë së Atdheut, që Shqipëria të jetë kurdoherë një vend sovran, plot dinjitet, i respektuar nga popujt e tjerë.

Partia i mëson komunistët të qëndrojnë si gjithnjë në ballë të çdo pune e të çdo përpjekjeje, të tregojnë gjallëri e vetëmohim për kryerjen e detyrave. Duke qënë anëtarë të Frontit Demokratik të Shqipërisë, ata duhet të jenë nga militantët më të shquar, plot pjekuri politike e të thjeshtë në qëndrime, dashamirës ndaj popullit, të lidhur ngushtë me të, të ruajnë unitetin e Partisë me popullin, të forcojnë organizatën e Frontit dhe të gjitha organizatat e tjera të masave, që janë leva të Partisë dhe e gjallërojnë e i japin vitalitet e forcë aktivitetit dhe mendimit të madh të saj. Sa më shumë të diskutohen në Front direktivat dhe problemet që shtrën Partia, sa më shumë kritikë t'u bëhet lëshimeve të palejueshme, veseve të dëmshme që ekzistojnë e që mund të lindin, shfaqjeve të huaja, liberalizmit e burokratizmit, aq më i fortë e më i qëndrueshëm do të jetë socializmi në Shqipëri, aq më i fortë do të jetë Atdheu ynë.

Për këtë arsye Partia i jep një rëndësi kaq të madhe organizatës së Frontit. Rruga që i ka caktuar Partia kësaj organizate është e lavdishme. Fronti Demokratik i Shqipërisë ka kaluar nga shumë etapa të vështira e historike dhe i ka kryer me nder detyrat e tij të mëdha. Ai me siguri do të vazhdojë edhe paskëtaj të jetë një organizatë e madhe politike e popullit tonë, e udhëhequr nga Partia e Punës e Shqipërisë.

(Artikulli i botuar në gazetën «Bashkimi» më 3 qershor 1979)

Nga punimet e Kongresit të 5-të të Frontit Demokratik të Shqipërisë

FJALA E HAPJES E SHOKUT ENVER HOXHA

Të dashur shokë e shoqe,

Jemi mbledhur këtu, në qytetin e bukur heroik të Vlorës së Ismail Qemalit, në gjirin e popullit të tij trim e bujar, që luftoi heroikisht më 1920 dhe gjatë Luftës Nacionalçlirimtare, për të zhvilluar punimet e Kongresit të 5-të të Frontit Demokratik të Shqipërisë. Ju keni ardhur në Vlorë nga të katër anët e Atdheut për të sjellë dëshirat, mendimet e gjykimet e punëtorëve, të kooperativistëve e të intelektualëve, të grave e të rinjve dhe për të diskutuar mbi problemet e detyrat e mëdha që qëndrojnë sot përpara popullit tonë. Të gjithë së bashku do të diskutojmë si ta forcojmë edhe më shumë Shqipërinë tonë të dashur, si ta bëjmë edhe më të pathyeshëm unitetin e çeliktë të popullit tonë, si ta bëjmë jetën e tij më të lumtur e më të gëzuar, si t'i gjallërojmë edhe më tepër jetën e veprimtarinë e organizatës sonë të Frontit Demokratik. Me siguri ju, shokë e shoqe delegatë, do t'i përmbushni plotësisht dëshirat që ju ka shprehur dhe porositë që ju ka dhënë populli kur ju zgjodhi për të ardhur në këtë kongres.

Sot në këtë kongres nuk ndodhen më midis nesh anëtarët e Këshillit të Përgjithshëm Gogo Nushi, Zylyftar Veleshnja, Persefoni Dervishi, Sulo Lutaj, Subi Bakiri, Qazim Baftjari, Aishe Doçi, Qibrie Ciu, Ismail Goci, Bilbil Klosi, Vasil Ziu, Kristaq Antoniu, Avdi Mulosmani, Kiço Gliozheni, të cilët, gjatë gjithë jetës së tyre, kanë luftuar e punuar me devotshmëri të pafund për çështjen e Partisë, të lirisë e të pavarësisë së Atdheut, për forcimin e unitetit të popullit tonë në Frontin Demokratik të Shqipërisë.

Ju ftoj, shokë delegatë, të nderojmë me një minutë heshtje kujtimin e tyre të ndritur e të paharruar.

Fronti Demokratik është organizata luftarake që, nën udhëheqjen e Partisë, bashkon mbarë popullin shqiptar, që organizon e mobilizon punonjësit në luftën për mbrojtjen e lirisë e të pavarësisë të fituara me gjak e sakrifica, që punon pa u lodhur për ndërtimin e jetës së re socialiste dhe për edukimin e masave të gjëra me dashurinë e pafund për Atdheun, me idealet e socializmit e të komunizmit.

Fronti Demokratik është bartës i traditave të shquara lirisdashëse të popullit tonë, është vazhduesi i përpjekjeve të mëdha që kanë bërë

patriotët e demokratët përparimtarë shqiptarë të të gjitha kohëve për bashkimin e popullit në luftë për Shqipërinë e lirë, për ruajtjen e unitetit të kombit kundër orvatjeve të fuqive imperialiste e shoviniste që synonin copëtimin e vendit, për një jetë më të mirë e drejtësi shoqërore, për mbrojtjen e gjuhës amtare e të kulturës sonë të lashtë.

Këto tradita e këto ideale të popullit tonë Partia Komuniste i ngriti lart e i pasuroi më shumë kur krijoi, në zjarrin e luftës heroike partizane, Frontin Antifashist Nacionalçlirimtar.

Partia me këtë organizatë realizoi bashkimin më të fuqishëm në historinë e popullit tonë, të paparë për gjerësinë e tij, për forcën e organizimit e ndërgjegjen e lartë politike. Lufta kundër pushtuesve të huaj dhe tradhtarëve të vendit e forcoi dhe e kaliti unitetin e popullit, e bëri atë faktor vendimtar për fitoren historike të 29 nëntorit 1944.

Ishte ky unitet i popullit rreth Partisë që u ngrit në një shkallë të re e më të lartë në luftën për transformimin socialist të Shqipërisë, përpara të cilit janë thyer komplotet e sulmet e shumta të imperialist-thërime orvatjet kundërrevolucionare të armiqve të brendshëm. Është ky unitet që e bën të pathyeshëm e të pamposhtur Shqipërinë socialiste, që e bën të qëndrojë atë ballëllart e të ecë përpara e lirë dhe e parvarur në rrugën e socializmit.

Ky unitet dhe solidaritet i madh pupullor e tregoi përsëri vitalitetin dhe fuqinë e tij kur tërë njerëzit tanë u ngritën përnjëherë për t'u shkuar në ndihmë vëllezërve e motrave të tyre që u dëmtuan nga tërmeti i rëndë i 15 prillit.

Nga kjo tribunë e lartë e Kongresit të 5-të të Frontit Demokratik të Shqipërisë ne u drejtojmë familjeve të viktimave ngushëllimet më të përzemërta të Frontit Demokratik, të Partisë, të mbarë popullit, të të gjithë ne delegatëve, për humbjet e hidhërimin që u shkaktoi kjo fatkeqësi e rëndë natyrore.

Ne admirojmë guximin dhe heroizmin e të gjithë atyre të cilët, me gjithë dëmet e mëdha që pësuan nga tërmeti, as u ligështuan, as u dëshpëruan. Ne admirojmë besimin e madh e të patundur që kanë ata te Partia e tyre e dashur dhe te pushteti pupullor.

Nga ky kongres u dërgojmë përshëndetjet tona të gjithë vullnetarëve nga tërë Shqipëria që punojnë me vetëmohim, ditë e natë, për ndërtimin e shtëpive dhe të fshatrave të shkatërruara, për të çuar në vend fjalën e Partisë që më 1 tetor çdo gjë të jetë rindërtuar dhe të jetë ngritur më e bukur se më parë.

Kongresi i Frontit Demokratik mbledhet në një kohë kur populli ynë ka mobilizuar forcat dhe është ngritur i tëri në këmbë për të realizuar vendimet historike të Kongresit të 7-të të Partisë, për të vënë në jetë programin madhështor të ndërtimit të plotë të shoqërisë socialiste. Ai mbledhet në vitin jubilar të 35-vjetorit të çlirimit të vendit e të vendosjes së pushtetit pupullor, të kësaj fitoreje të madhe të Luftës së lavdishme Nacionalçlirimtare të udhëhequr nga Partia jonë heroike. Le të shërbejë ky përvjetor i shënuar për fuqizimin dhe për-

parimin e mëtejshëm të Atdheut tonë të dashur, të Shqipërisë sonë socialiste!

Kongresi ynë, me punimet e vendimet e tij, me siguri do t'i japë një nxitje të re e të fuqishme punës së Frontit për mobilizimin e punonjësve në luftën për realizimin e planit të shtetit, për të rritur edhe më shumë prodhimin, për të çuar edhe më përpara zhvillimin e kulturës e për të ngritur më tej mirëqënien.

Punimet e këtij kongresi do t'u shërbejnë organizatave të Frontit për të intensifikuar punën e tyre për edukimin patriotik e revolucionar të masave. Duke e zhvilluar kurdoherë drejt luftën e klasave, ashtu siç na mëson Partia, të forcojmë edhe më shumë unitetin e popullit e lidhjet e tij me Partinë, të mprehim edhe më tepër vigjilencën, të rritim gatishmërinë e aftësinë e popullit për mbrojtjen e Atdheut.

Për mua është një kënaqësi e veçantë t'ju sjell juve, shokë e shoqe delegatë, përshëndetjet e zjarra të Komitetit Qendror të Partisë dhe, në emër të tij, t'i uroj Kongresit të 5-të të Frontit Demokratik që ta përmbushë me sukses misionin e lartë e të rëndësishëm që i është ngarkuar.

Kongresin e deklaroj të hapur.

mokratik do të gjejë frymëzime të reja për t'i ngritur në një nivel më të lartë punën dhe luftën e saj revolucionare e patriotike për bashkimin edhe më të madh e më të fuqishëm të popullit rreth Partisë, për mobilizimin edhe më të organizuar e më energjik të tij për ndërtimin e socializmit, për ngritjen e mëtejshme të ndërgjegjes e të hovit revolucionar të masave tona punonjëse në luftën për përparimin e begatimin e pandërprerë të Atdheut tonë socialist.

Një nxitje në këto përpjekje e në këtë luftë do të jenë edhe festimi këtë vit i 35-vjetorit të çlirimit të Atdheut dhe përkujtimi i 100-vjetorit të lindjes së marksist-leninistit të madh, Josif Stalinit.

Le t'i përvishemi, shokë, punës me një vrull edhe më të madh, le të hidhemi më me vendosmëri në betejat e reja që na presin! Le të ecim kurdoherë përpara me guxim në rrugën e lavdishme në të cilën na udhëheq Partia e Punës e Shqipërisë me shokun Enver Hoxha në krye!

Rroftë Kongresi i 5-të i Frontit Demokratik të Shqipërisë!

Rrofshin populli shqiptar dhe uniteti i tij i çeliktë!

Rrofshin Partia e Punës e Shqipërisë, Komiteti i saj Qendror me shokun Enver Hoxha në krye!

Lavdi marksizëm-leninizmit!

FJALA E MBYLLJES E SHOKUT ENVER HOXHA

Të dashur shokë e shoqe,

Kongresi ynë po u jep fund punimeve të tij. Këshilli i ri i Përgjithshëm që ju zgjodhët njëzëri, në mbledhjen e parë që bëri zgjedhi gjithashtu njëzëri e me duartrokitje kryesinë e tij.

1. ENVER HOXHA,	kryetar
2. MYSLIM PEZA,	nënkryetar
3. RAMIZ ALIA,	"
4. PILO PERISTERI,	"
5. GJELA BIBA,	"
6. XHOXHI ROBO,	sekretar
7. ALEKS BUDA,	anëtar
8. AGIM KËLLIÇI,	"
9. BESIM DAJA,	"
10. DRITËRO AGOLLI,	"
11. ET'HEM BARHANI,	"
12. FARIJE SALIÇAJ,	"
13. IDEALE HASKO,	"
14. JORGO SELO,	"
15. KOLI MONE,	"
16. MAMAN SALIU,	"
17. MEHMET RAMA,	"
18. NAZAR BERBERI,	"
19. NIAZI ÇEPANI,	"
20. QIRJAKO HARITO,	"
21. RAMIZ AGOLLI,	"
22. SHPRESA JANO,	"
23. TISH DAIA,	"
24. VITO KAPO,	"
25. VALDETE SALA,	"

Më lejoni, shokë e shoqe, që, në emër të Këshillit të Përgjithshëm dhe të kryesisë së re të Frontit, t'ju falenderoj për besimin që treguat ndaj nesh dhe për nderin e madh që na bëtë duke na zgjedhur në udhëheqje të Frontit Demokratik të Shqipërisë.

Ne e sigurojmë Kongresin, gjithë organizatën e Frontit, mbarë popullin, si dhe Partinë tonë, se do të vëmë të gjitha forcat e nuk do të kursejmë asgjë për të plotësuar me sukses detyrën e lartë e me përgje-

gjësi që na ngarkuat. Ju premtojmë se do të punojmë pa u lodhur për të mobilizuar popullin në luftë për ndërtimin e socializmit, për realizimin e tejkallimit e planeve të shtetit, të tanishme dhe të ardhshme, për forcimin e mbrojtjes, të lirisë e të pavarësisë së Atdheut.

Punimet e kongresit tonë, diskutimet që u bënë këtu, ishin një dëshmi e gjallë e ndërgjegjes së lartë politike që karakterizon popullin tonë, e ndjenjës së përgjegjësisë e të preokupimit të njerëzve tanë për zgjidhjen me sukses të detyrave që shtrojnë zhvillimi i vendit dhe situatat në të cilat jetojmë. Kongresi i 5-të i Frontit Demokratik të Shqipërisë ishte një manifestim i shkëlqyer i unitetit të çeliktë të popullit rreth Partisë, i vendosmërisë së punëtorëve, fshatarëve, intelektualëve, të të gjithë punonjësve tanë, për ta çuar kurdoherë përpara çështjen e socializmit në Shqipëri.

Problemet që u diskutuan, mendimet që u shfaqën dhe propozimet që u bënë këtu kanë rëndësi shumë të madhe, sepse ato do të ndihmojnë për të ngritur në një nivel më të lartë punën e organizatës së Frontit, entuziazmin e popullit, mobilizimin e gjithanshëm të tij në punë. Detyra jonë, shokë delegatë, është që frymën revolucionare e luftarake, optimizmin dhe besimin që u shprehën këtu t'i çojmë në masat e gjera të popullit, në të katër anët e Atdheut, në qytete, në fshatra, në lagje e në çdo familje, që të gjitha punët, në bujqësi, në industri, në arsim, në kulturë, në mbrojtje, të marrin një hov të ri, që detyrat kudo të plotësohen e të tejkalohen.

Realizimi me sukses i detyrave, plotësimi i planit të gjashtë pesëvjeçar në të gjithë sektorët e në të gjithë treguesit, do të jetë një bazë e fuqishme për planin e ardhshëm pesëvjeçar, të cilin Komiteti Qendror i Partisë dhe qeveria janë duke e hartuar. Ky plan, që do të jetë më i madh se planet e deritanishme, do t'i hapë vendit tonë perspektiva të reja akoma më madhështore. Do të zhvillohet më tej industria jonë e rëndë dhe e lehtë, do të zgjerohet më tej baza energjetike, do të rriten nxjerrja dhe përpunimi i naftës e i mineraleve, do të shtohet prodhimi i pajisjeve dhe i makinerive në vend, do të ecë edhe më përpara bujqësia, një hov të ri do të marrin arsimi e kultura, do të ngrihet më tej mirëqenia e popullit. Plan i ri pesëvjeçar do të jetë i pari plan që do të mbështetet krejtësisht në burimet tona të brendshme dhe do të realizohet vetëm me forcat tona, pa asnjë kredi e ndihmë ekonomike nga jashtë.

Populli shqiptar, ashtu si deri më sot, edhe me këtë plan pesëvjeçar do t'i tregojë gjithë botës, kujtdo goftë, edhe skeptikëve, sesi mund të ndërtohet e të zhvillohet një vend me forcat e veta kur udhëhiqet nga marksizëm-leninizmi dhe ka në krye një parti besnike ndaj çështjes së socializmit, interesave të Atdheut e të popullit.

Realiteti i mrekullueshëm që ekziston në vendin tonë dhe perspektivat e ndritura që na hapen i detyrohen popullit tonë heroik e patriot, klasës punëtore, fshatarësisë kooperativiste, inteligjencies popullore, grave dhe rinisë. Ato i detyrohen vijës së drejtë të Partisë, që na ka udhëhequr dhe na udhëheq me urtësi nga fitorja në fitore.

Ky realitet e këto perspektiva janë një provë e gjallë e vitalitetit

të marksizëm-leninizmit, e fuqisë së pashtershme dhe e epërsisë së padiskutueshme të rendit të vërtetë socialist mbi sistemin kapitalist, borqez e revizionist.

Imperializmi, revizionizmi dhe ideologët e tyre e sulmojnë rendin tonë socialist, demokracinë tonë proletare, sepse duan të fshehin kalbëzimin e sistemit dhe karakterin reaksionar të regjimeve të tyre, sepse duan t'i mbajnë punonjësit në errësirë, në shtypje e në shfrytëzim.

Për të qëndruar në fuqi imperializmi dëshiron e punon për shkakvërimin dhe shkatërrimin fizik e shpirtëror të njerëzve, kurse socializmi lufton për të kundërtën, për emancipimin dhe zhvillimin e gjithanshëm të tyre. Kapitalizmi përhap e zhvillon korrupsionin, fenë, krimin, drogat, degjenerimin, kurse socializmi të gjitha këto plagë të shoqërisë borgjeze i lufton dhe nuk i lejon të përhapen. Kapitalizmi kërkon të mbajë në fuqi klasën shfrytëzuese dhe të shtypë masat e gjera të punonjësve, kurse socializmi e përmbys këtë klasë dhe i jep liri të plotë popullit punonjës. Socializmi lufton për lumturinë e njerëzve, kurse kapitalizmi shkakton mjerimin e tyre. Socializmi është kundër luftërave grabitqare, kurse imperializmi i ka në gjak ato. Njëpërmjet luftës e agresionit ai kërkon t'i zgjatë jetën vetes, t'u pijë gjakun popujve, t'i pengojë këta të fitojnë lirinë, pavarësinë dhe të ndërtojnë jetën e tyre të re. Socializmi krijon unitetin e popullit e dashurinë midis njerëzve, kurse kapitalizmi krijon përçarjen, urrejtje e grindjet midis masave. Këto përçarje e këto grindje i shfrytëzon borgjezia kapitaliste e revizioniste për të shtypur klasën punëtore dhe masat e tjera punonjëse.

Kapitalizmi botëror, imperializmi amerikan dhe socialimperializmi sovjetik e ai kinez po zhyten gjithnjë e më thellë në krizën ekonomike, politike, ideologjike e morale që i ka përfshirë dhe që acaron më tej të gjitha kontradiktat e antagonizmat e brendshme e të jashtme të tyre. Ata kanë filluar të kenë frikë e të tronditen sepse situatat po zhvillohen në disfavor të tyre. Popujt tani jo vetëm që lëvizin, por edhe po ngrihen në një luftë revolucionare e çlirimtare, që rrezikon sundimin kapitalist e revizionist. Shembulli i gjallë për këtë është revolucioni që përmbysi shahun e Iranit. Problemi i naftës, të cilin e bëri edhe më të mprehtë ky revolucion, po e trondit edhe më shumë botën kapitaliste e revizioniste.

Lufta e klasës punëtore në të katër anët e botës, me të cilën bashkohen çdo ditë e më shumë forcat demokratike e përparimtare, po i jep goditje të fuqishme sistemit të shtypjes e të shfrytëzimit kapitalist. Përballë dekompozimit e kalbëzimit të pandërprerë të rendit kapitalist po ngrihet një rreshch i tmerrshëm, lufta çlirimtare e popujve. Ky zgjim i madh i popujve duket kudo, në të gjitha kontinentet. Ai vihet re edhe në Afrikë, popujt e së cilës kanë vuajtur shtypjen më të rëndë kolonialiste. Çdo ditë e më shumë popujt e këtij kontinenti, proletariati dhe inteligjencia e re, që tregohet mjaft revolucionare, po shohin me sy gjithnjë e më realist si shtypjen e të huajve ashtu edhe atë të armiqve të tyre të brendshëm. Ata po ngrihen me vendosmëri kundër kësaj shtypjeje të dyfishtë.

Revolta kundër imperializmit e politikës së tij skllavëruese, kundër imperializmit amerikan e veglës së tij sioniste, kundër ndërhyrjeve të so-

cialimperialistëve sovjetikë e intrigave të socialimperialistëve kinezë, porritet e zgjerohet në Lindjen e Mesme. Për liri e pavarësi, kundër shtypjes së huaj imperialiste dhe reaksionit, luftojnë edhe popujt e Amerikës Latine e të Azisë.

Bota sot rron në epokën e kalbëzimit të kapitalizmit, në kohën kur ziejnë grevat e demonstratat e proletariatit botëror dhe luftërat nacionalçlirimtare të popujve, kur sasia do të shndërrohet në cilësi, kur do të rrëzohen nga fronet shahër, mbretër e tiranë dhe imperializmi do të shembet. Ky është ligj objektiv i zhvillimit të shoqërisë. Rrugë tjetër s'ka. Revolucoini është çështje kohe dhe koha punon për socializmin e jo për imperializmin.

Në epokën e sotme asnjë demagogji revizioniste, asnjë formulë politike borgjeze, asnjë kërbac e asnjë plumb policësh nuk mund të ndalojë marshimin triumfues të revolucionit.

Populli shqiptar ka qenë dhe do të jetë kurdoherë solidar dhe përkrah popujve, ai ka mbështetur e do të mbështetë fuqimisht luftërat revolucionare e çlirimtare të tyre.

Shqipëria dhe populli i saj duan të rrojnë në miqësi me të gjitha shtetet që nuk ndjekin qëllime armiqësore ndaj vendit tonë. Ne jemi për bashkekzistencën paqësore leniniste, por jo për bashkekzistencë ala hrushoviane e revizioniste. Ne nuk duam as shtypje, as grabitje, as ekspansion; ne duam të rrojmë në liri, në pavarësi dhe në miqësi të nderhme me të tjerët. Ata që kërkojnë të shkelin parimet e barazisë, të mos-ndërhyrjes në punët e brendshme dhe të respektimit të sovranitetit, populli shqiptar i urren dhe i lufton.

Ne nuk i biem në qafë kurrkujt, por kërkojmë që të tjerët t'i mbajnë larg duart nga Shqipëria socialiste. Në rast se ndokush e prek At-dheun tonë, ai do ta pësojë keq. Kohët kanë ndryshuar. Shqipëria e sotme ka zot, populli shqiptar është bashkuar si një grusht i fortë e i çeliktë. Ai di të mbrohet politikisht, ekonomikisht dhe ushtarakisht.

Shokë e shoqe,

Tani ju do të ktheheni në rrethet tuaja, në krye të punëve e të detyrave të mëdha që ju presin. Kongresi i Frontit na armatosi, na frymëzoi e na dha fuqi të reja që të luftojmë më me vendosmëri e më me entuziazëm për Shqipërinë tonë të dashur, për popullin tonë të mrekullueshëm, për socializmin e komunizmin.

Rroftë populli heroik shqiptar!

Rroftë uniteti i popullit në Frontin Demokratik!

Rroftë Partia jonë e lavdishme!

Lavdi marksizëm-leninizmit!

Më parë se të mbyllim Kongresin, në emër të të gjithë juve, shoqe dhe shokë delegatë, më lejon që t'i dërgojmë falenderimet më të përzemërta dhe mirënjohjen tonë popullit heroik të Vlorës, që na priti me kaq bujari, dashuri e patriotizëm të madh dhe na krijoi kushte shumë të mira për t'i përfunduar me sukses punimet e këtij kongresi.

Kongresin e 5-të të Frontit Demokratik të Shqipërisë e deklaroj të mbyllur.

Më tepër vëmendje problemeve të përqendrimit e të specializimit në industrinë mekanike

LLAZAR XHAJANKA

Industria jonë mekanike, nën kujdesin e vazhdueshëm të Partisë e të shokut Enver Hoxha, është zhvilluar me ritme të shpejta. Sot ajo është e pajisur me një bazë tekniko-materiale të fuqishme dhe luan një rol të madh në zhvillimin e ekonomisë popullore. Ajo është bërë një mbështetje e fuqishme për thellimin e mëtejshëm të revolucionit tekniko-shkencor në të gjithë degët e sektorët e ekonomisë.

Në zbatim të detyrave të Kongresit të 7-të të PPSH, punonjësit e industrisë mekanike, krahas punës për mirëmbajtjen e teknikës që disponon ekonomia, janë angazhuar gjerësisht edhe me prodhimin e makinerive dhe të pajisjeve për ngritjen plotësisht me forcat tona të uzinave dhe të fabrikave, si dhe për përfundimin e objekteve që u lanë pa u përfunduar nga revizionistët kinezë.

Nëpërmjet thellimit të revolucionit tekniko-shkencor edhe në industrinë mekanike janë arritur suksese në drejtim të vendosjes së teknologjisë së përparuar, veçanërisht në uzinat e ofiçinat që kanë prodhimet të përqendruara. Grupet e punës, byrotë teknologjike, specialistët dhe punëtorët pararojë kanë studiuar dhe përcaktuar më mirë teknologjinë e prodhimit dhe luftojnë për zbatimin e disiplinës teknike në proceset e punës. Kjo ka bërë të mundur që të prodhohen detale të komplikuar, si billoqe cilindrash, çifte elikoidalë, kushineta, të prodhohen makineri të komplikuar, si traktorët dhe automjetet e parë të markës shqiptare, makina të ndryshme bujqësore, sonda, anije metalike, të prodhohen makineri e pajisje për ngritjen e objekteve të plota, si fabrika e sheqerit, fabrikat për pasurimin e mineraleve dhe shumë të tjera.

Këto rezultate nuk janë arritur lehtë, por me përpjekje e me punë këmbëngulëse, në radhë të parë në luftë kundër koncepteve frenuese, prirjeve artizanale, prirjeve për të «mos prodhuar detale në seri të vogla, me pretekstin se kërkojnë përgatitje të madhe dhe se rendiment